

## Innvandrerbakgrunn og psykiske vansker



*Er barn av innvandrere som selv er født og oppvokst i Norge mer utsatt for psykiske vansker enn ungdom med norsk bakgrunn? Trenger man egne teorier for å forstå psykiske vansker hos disse?*

Leila Torgersen



forsvarte 4. mars 2005 sin avhandling *Betydningen av innvandrerbakgrunn for psykiske vansker blant ungdom* for dr.psychol.-graden ved Universitetet i Oslo.

Spørsmålene er belyst gjennom analyser av svarene fra ca 11 500 14- til 17-åringer som deltok i undersøkelsen *Ung i Oslo 1996*. Arbeidet med avhandlingen er utført ved NOVA. Resultatene viste at unge som er født i Norge, men med foreldre fra Pakistan, i større grad oppga å være plaget av depressive symptomer enn ungdom med norsk bakgrunn. Barn av innvandrere er underrepresentert når det gjelder deltagelse i mindre alvorlig kriminalitet. Det er ingen forskjeller når det gjelder deltagelse i alvorlig kriminalitet, mens gutter med innvandrerbakgrunn fra enkelte land er overrepresentert når det gjelder deltagelse i voldskriminalitet.

Et sentralt spørsmål var om barn av innvandrere med psykiske vansker er forskjellige fra norske ungdommer med psykiske vansker. Det å krangle med foreldrene var en mye sterkere risikofaktor for depressivitet blant unge med innvandrerbakgrunn sammenlignet med unge med norsk bakgrunn. Når det gjelder risikofaktorer for antisosial atferd, var det små forskjeller mellom ungdom med innvandrerbakgrunn og ungdom med norsk bakgrunn. Det var imidlertid ett viktig unntak. Motsatt av hva man skulle forvente, var en sterk etnisk stolthet og tilhørighet en risikofaktor for antisosial atferd blant gutter med innvandrerbakgrunn.

Hvor viktig er etnisk og kulturell forankring i forståelsen av psykiske vansker blant barn av innvandrere som er født og oppvokst i Norge? Resultatene viste at antisosial atferd var mer vanlig blant andregenerasjons innvandrerjenter med en tydelig orientering mot norske venner og norske kultur og væremåte. Resultatet viste det motsatt for guttene. Antisosial atferd var mest vanlig blant gutter med flest innvandrer venner, og med negative holdninger mot norske kultur og væremåte. For jentene forsvant imidlertid effekten av kulturell og etnisk identifisering etter kontroll for deres tilknytning til venner, foreldre, skole og religion.